

pravih det, so se toraj v začetku vojne uspešno uporabljale na obeh straneh; danes, ko imate obe strani enake izkušnje, so seveda brez vsakega učinka.

Neka naša skupina se je ob času prve bitke pri Krasniku borila ob Visli sami. Tamkaj, pri Jožefovem, so imeli Rusi zelo spretno zakrinkane järke. Ni jih bilo mogoče najti. Zato so naši nekoga večera napravili ob Visli grmado in so postavili okoli nje deske. V temi so zažgali grmado in Rusi so začeli od vsah strani obstreljevati te lepe cilje — deske. Iz vseh jarkov so se posvetili strelji in tako našim ni bilo več treba iskati jarkov.

Nekaj večerov pozneje so spustili naši v vodo čolne, v katerih so bile vreče s krompirjem. Rusi so mislili, da hočejo naši čez reko in so streljali, kar so le mogli. Tako so izdali svoje postojanke tudi na tem mestu.

Naši črnovojniki tedaj še niso poznali vojne z zakopi in so le nespretno znali uporabljati lopato in niso znali dovolj ceniti vrednost kritja. Toda že dne 5. sept., v poštem ruskem šrapnelskem dežju, so se vkopali globoko in potem vedno globlje. Naučili so se, kako je treba zakrinkati postojanke, in sedaj so Rusi zaman iskali naše järke. Užigali so ognje na obrežju, naši so pa poznali to stvar in se niso ganili. Prav tako tudi niso izdali nič čolni z vrečami. Nato so pa Rusi storili nekaj, kar si je mogoče izmisliti samo v njihovi armadi in v nobeni drugi ne. V temi je namreč prišel oddelek ruskih vojakov od izhodnega brega reke in tamkaj so ga, kar se je videlo čisto razločno, z za njim postavljeno strojno puško prisilili, da je vstopil v čoln. Preden so se spoznali naši črnovojniki, za kaj se gre, so Rusi že veslali čez reko proti našim. Naši so seveda streljali nanje. Imeli so velike izgube. Kar jih je ostalo živih, so dvignili roke in so se dali ujeti. Povedali so potem, da se je vse to zgodilo le za to, da bi ruski poveljnik mogel pregledati našo moč in pa našo razpredelbo.

Posebno iznajdljiv v zvižajah je bil orožniški polkovnik Fischer, poveljnik v Bukovini, ki je s pešico ljudi branil to deželo. Prodiranje Rusov je večkrat ustavil s strelskimi jarkovi, v katerih je par dekavov streljalo s pištolami. Kmečki možnarji so mu rabili za artilerijo, vozovi za gnoj pa za municijske vozove. Stotnik Kellner je nekoga dne zbral prebivalstvo treh vasi in ga je porazmestil v varni razdalji od ruskih topov. Sam je igral pruskega generalštabnega častnika. Rusi so mislili, da imajo pred seboj tri nemške brigade, in so se umaknili brez boja nazaj. Neki drug poveljnik pa je rusko špijonažo uporabil v svojo korist. Braniti je moral dolgo fronto, a ni imel dovolj ljudi. Zato je dal po zanesljivih svojih ljudeh na nekem velikanskem travniku lupalam pokopati razne zabožčke in prepresti travnik z žicami. A vse je bilo prepričano, da je travnik podminiran. Po svojih špijonih so izvedeli tudi Rusi in niso dotlej več prestopili tega travnika. Tako je naš poveljnik svoje meštvo lahko porabil drugje.

Portugalska, Nemčija in mi.

Znane nam je bilo, da je framasonska portugalska vlada od vsega početka podpirala naše sovražnike z orožjem in strelivom, toda nihče se ni zmenil za to. Ko pa je pred kratkim portugalska vlada zaplenila 80 nemških ladij, ki so se ob izbruhu nemške vojske zatekle v portugalska pristanišča, je na ta izzivalen čin, ki je v odločnem nasprotju z mednarodnim pravom, Nemčija odgovorila s tem, da je dne 9. marca napovedala Portugalski vojski — vojsko. S tem imamo enega sovražnika več, kajti sicer se ne bo mnogo poznalo, da se je prikazala še tudi Portugalska na bojnem pozorišču. Njeno bojno brodovje obstoji v par boljših čolnih, njeno vojaštvo v par regimentih, ki so brez reda in brez posebne vojaške izobrazbe.

Dne 14. marca je tudi naša avstrijska vlada pretrgala s Portugalsko diplomatske zveze. Dostavila je portugalskemu poslaniku na Dunaju potne liste ter nakazala, da zahteva tudi naš poslanik v Lizboni od portugalske vlade svoje potne liste.

Italijansko bojišče.

Naše in italijansko uradno poročilo govori o živahnem artilerijskem boju na koroški in soški fronti. Toda naše poročilo pravi, da postaja laški artilerijski ogenj vedno hujši, iz česa bi se moglo sklepati, da Kadorna zopet prehaja k ofenzivi. O tem bomo kmalu na jasem. Na tirolski fronti pa je zapadel tako visok sneg, da sta oba nasprotnika prisiljena, zadržati se mirno. Italijanski listi zelo tožijo o plazovih. Tudi nam so plazovi delali, kakor smo že poročali, sitnosti in nam uničili celo dragocena človeška bitja. Toda tudi na Tirolsko sije te dni žarko neboško solnce. Sneg bo kmalu skopnel in z njim izginil tudi sedanj mir na fronti.

V laški zbornici je razpoloženje, kakor da bi vse imelo glavobol po veselo končani preobitni pojedini. Sedanji ministrski predsednik Salandra bi rad odšel z ministrskega stola in drugim prepustil vlado in odgovornost. Ogenj, ki ga je zakuril ob splošnem navdušenju, je obrnil sedaj svoje plamene proti njemu in vsem vojnim hujšakem. Ljudstvo je nezadovoljno, ker ni nobenih uspehov. In sedaj bi požigalci radi zbežali. Toda poslanci ne pustijo Salandre, češ, izpij juho, ki si jo skuhal, do dna. Za to glasujejo za njegove predloge in mu izrekajo zaupnice. Na ta način Salandra ne more proči. Spominjamo se dogodbe, po kateri je vojak sporočil poveljniku, da je ujel sovražnika, a ta ga noče — izpustiti.

Peta ofenziva ob Soči.

Dočim še govorimo v zgornjih uvodnih vrstah z negotovostjo, ali se je na soški fronti začela laška ofenziva ali ne, lahko z ozirom na poročila, ki smo jih med tem dobili, sedaj z vso gotovostjo razveljavimo, da se je ob Soči začela te dni peta italijanska ofenziva. Laške priprave so bile dolgotrajne, od decembra sem, in temeljite. V prostoru med morjem in Koroškim je zbralo laško armadno vodstvo dve armadi. Laška ofenziva je časovno jako dobro izbrana. Na koroški in tirolski fronti so trenutno zaradi snega in vode tudi od naše strani vsaka večja podjetja nemogoča, za to lahko razpolaga laško armadno vodstvo z najboljšimi svojimi četami ob soški fronti ter vsak dan izpolnjuje svoje izgube s svežimi ljudmi od drugod.

Toda naši poveljniki in naše vojaštvo bo znalo lahko tudi njihov najnovejši račun prekrizati.

Ob Soči.

Anton Alt, brat č. g. Ivana Alt, kaplana v Slov. Bistrici, nam piše:

Menda Vas zanima, kako životarimo na straži ob Soči proti verolomniku. Gotovo ste tudi trdno prepričani, da naša tukajšnja bojna črta ni lahka, ampak najhujša in tudi najtrdnjša. Ni čuda, saj je čuvajo že od začetka korajžni slovenski fantje in možje, ki smo dali polentanju že marsikatero bridko okusiti. Dozdaj hvala Bogu Lah ni imel sreče in smo tudi trdno prepričani, da je bo imel v bodoče še manj, kajti „slovenska kri ne stali.“ Razpoloženje sinov naše Slovenije je prav izborna. Ne pravi zastoj naša stara narodna pesem „Sloveni je rad vesel“, kajti dan na dan se razlegajo mične slovenske pesmi po kraških hribih in dolinah iz strelskega jarka do naših topovskih postojank. Naše petje je zmiraž v veselje naših poveljnikov, kateri vidijo v nas Slovence zmiraj vesele in neustrašene bojovnike slavne Avstrije. Res, lahko je slovenski narod ponosen na svoje sinove, ki so v tej svetovni borbi pokazali, da bije v njih prsih hrabro, pa tudi blago srce.

Zalibog, marsikateri pogumen mladenič in rodinski oče je že dal svoje življenje na oltar domovine. A maščevanje za drage tovariše nam daje novi pogum, da željno in nestržno čakamo časa, da verolomnega Laha vržemo iz našega ozemlja in pohitimo za njim v njegova mesta in vasi.

Z Bogom do naše zmage!

Na tirolski fronti sneg.

Milanski list „Corriere della Sera“ poroča dne 12. marca, da leži na italijanski fronti sneg ponekod 10 metrov visoko, vojaške barake so skoro popolnoma zasnežene. Mnoge postojanke, ki so k sreči prekrbljene z vsem potrebnim, so brez stika s svetom, in je dohod k istim popolnoma nemogoč. Sneženi plazovi drčijo po desetkrat na dan z gorskih vrhov in zasujejo glavna prometna pota. Mnogo vojaških patrulj je pokopanih pod sneženimi plazovi; isto se pa prigodi mnogokrat tudi rešilnemu moštvo, ki je poslano na pomoč.

V dolini Kanonika je izgubilo dne 9. marca 50 ljudi življenje. Na Pravala-sedlu je sneženi plaz tako zakril barake in kritja, da se z rešilnimi deli še niti pričeti ne more, ker bi se povzročili samo novi plazovi.

Ob spodnji Soči, kjer ni snega, so nastale velike povožnji.

Ob koroško-italijanski fronti.

Topničar Franc Strelec, doma iz Bukovec pri Ptuj, nam piše dne 7. marca iz koroške meje:

Dne 7. marca zvečer stojimo tukaj pri naših kanonih na straži. Res, danes je lepa in svetla noč, kakoršne že dolgo ni bilo. Bleda luna in svetle zvezdice razsvetljujejo koroško hribovje. Mirna in tiha noč vlada nad naravo. Takega miru se še ne spominjam, kar sem na tej fronti. Ni slišati strela iz pušk in ne iz topov. Tukaj imamo sneženo vreme, a kljub temu se počutimo še vedno zdravi, ne kakor polentariji, ki vpijejo neprestano: „Fređo, fređo!“ (Mrzlo, mrzlo!) Upamo, da se povrnemo v svojo domovino kot hrabri zmagovalci. Iskrene pozdrave Vam pošiljamo

podpisani slovenski fantje: Franc Strelec iz Bukovec pri Ptuj, Jakob Stih iz Vrhka, Alojzij Koprivec iz Črnega Vrha in Matija Podgorelec od Ormoža.

Italijanska artilerija grozno strelja.

Karol Stramlič, doma od Sv. Petra niže Maribora, piše svojemu č. g. župniku:

Naznanim Vam, da sem še zdrav. Sovražnik nam ne da miru in tudi mi mu ne privoščimo mirnega trenutka. Sovražnik s svojo artilerijo neznansko strelja in naši mu tudi vračajo. Laška infanterija si pa kar ne upa priti; če pa pride, pa mora s krvavimi glavami nazaj. Slovenski fantje in možje smo prepričani, da bomo prišli kot zmagovalci domov. Jaz zmiraj molim in prosim Marijo Gorsko in ljubelega Jezusa, da bi me obvarovala nesrečne krogle. Tudi to še me veseli in kratki čas dela, ko me „Slovenski Gospodar“ vsak ponedeljek obišče. Srčne pozdrave s tega skalnatega „raja“. Obljubljam, da ostanem vedno zvest ljubemu Jezusu in Mariji, cesarju in domovini slovenski!

Albanija.

Odkar je padel Drač, ni bilo iz Albanije nobene važnejšega poročila. Domnevalo se je, da so se naše hrabre čete vsleji silnih naporov za nekaj časa odpočile. Tudi Italijani so menda tako mislili. Kar nenaodoma pa je došlo dne 10. marca poročilo, da so se avstrijske čete, ki stojijo pod poveljstvom generala Kövesa, dne 9. marca pojavile pred Valono in so se 20 km severno od tega mesta pri mestu Feraz, to je med rekama Semeni in Vojuzo, udarile z Italijani in jih potisnile na južni breg Vojuze. Italijani so sicer podrli za seboj vse mostove, a naši so kljub temu potisnili Italijane dne 9. marca tako daleč, da je razdalja med našimi postojankami in prvimi valonskimi utrdbami samo še 10 do 15 km. Kako se bodo dogodki pred Valono nadalje razvijali, se radi grške občutljivosti ne upamo prerokovati. Čakati je torej treba novih dogodkov. Od dne 9. marca naprej uradna poročila zopet poročajo o bojih v Albaniji na kratko: „Neizpremenjeno.“

Rusko bojišče.

Avstrijska in nemška poročila pravijo, da se na tem bojišču ni zgodilo v zadnjem času nič novega in posebnega.

Francosko bojišče.

Francoski odpor pri Verdunu je zelo močan. Na izhodni strani trdnjave so Nemci vzeli utrdbo Vaux, a so jo zopet izgubili. Pač pa so Nemci nekoliko napredovali na izhodno-južni in zahodno-severni strani, vendar pa to napredovanje še ni odločilno.

Vse seveda napeto pričakuje, ali se bo Nemcu posrečilo vzeti Verdun in preluknjati francosko fronto. Ako se posreči, potem so Francozi izgubljene, izgubljena menda za četverosporazum tudi vsa vojna, mir bo blizu. Ako se ne posreči, potem se bo vojska nadaljevala še vsaj eno leto, ker četverosporazum ne bo hotel skleniti vojske. Razumljivo je torej, da je zanimanje za verdunsko bitko tako veliko.

Turška bojišča.

Poročila, ki prihajajo iz Carigrada, pravijo, da so Turki dosegli dne 11. marca v Mezopotamiji in v Arabiji znatne uspehe. V bitki pri kraju Meshah v Mezopotamiji so Turki porazili Angleže, ki so imeli baje 5000 mrtvih. V Arabiji, v pokrajini Jemen, so Turki severno od morske ožine Acan ustavili prodiranje Angležev in jih pognali v beg. Z drugih turških bojišč nič novega.

Slovenski topničarji na povratku z Galipolja.

Iz Carigrada smo dobili dne 14. marca sledeče pismo slovenskih topničarjev z Galipolja. Pismo je bilo oddano v Carigradu dne 24. februarja:

Za slovo iz polotoka Galipolja hočem častitim bralecem „Slovenskega Gospodarja“ poročati, kako smo preživeli zadnje dni avstrijski topničarji od avtomobilne baterije števil. na tem, po vojski opustošenem kraju.

Kakor vam je znano, se je ofenziva za nas dobro iztekla ter sta jo morala Francoz in Angliji popihati z dolgim nosom z Galipolija. Tudi za nas je prišla po dolgem času ura odmoru, katerega smo bili že itak nujno potrebni. Ker pa ni bilo nobenega poslopja, potikali smo se po podzemeljskih kotlinah, kot šakali, katerih ima Galipolij mnogo. Kar pride nekega lepega dne višje povelje, da odrinemo v pristanišče A...., da naložimo naše dobro rejene ptičke (možnarje) na ladjo. Ker smo delali z vso vnemo, je bilo delo kmalu izvršeno. Med tem časom smo stanovali v selu J.... v neki mošaji, ali ravno tu notri je bilo šestronogih živali kot mravelj, katere so proti nam napravile splošno ofenzivo. Zadnjo noč se pridruži k temu še neki zanimivejši dogodek.

Kdor pozna slabosti turskih mošej, se sicer ne bo čudil, da imajo domovje v njih vsakovrstne golazni. Zadnjo noč, to je bilo ob 23. na 24. svečana, je ofenziva šestronožcev proti nam nekoliko ponehala, ter je že skoro vsak sanjal o lepih domačih krajih in bogve kaj še vse lepšega.

"Oh!" Kar naenkrat zakriči par mož, kot bi jih pičil gad. Vsi se zbudimo in planemo po koncu, misleč, da je vse v ognju. Vprašamo, kaj je? "Hudo-ba", zakričijo nekateri. Ko napravimo luč, zapazimo dihurko, katere je naše fantje opraskala. Vračala se je z lova in je lezla v svoje zavetje k Mohamedu. To svojo drznost je plačala s smrtjo. Kmalu na to pa je pričela svirati naša stotniška godba in odrinili smo proti pristanišču. Po mnogih nevarnostih, katere so nam pretile od strani naših sovražnikov, smo srečno dospeli v prestolno mesto Turčije — Carigrad — kot zmagovalci dardaneljskih ožin.

To sem spisal na vožnji iz A.... na Marmorskem morju. Pozdrave vsem štajerskim Slovincem! Topničar Peklar Peter.

Kaj se godi v Rumuniji?

Rumunska vlada je brzojavno odpoklicala aktivne častnike iz inozemstva. Tudi rezervni častniki so dobili povelje, da se kmalu vrnejo. Doma se odrejajo varnostne priprave. Izdala so se nova navodila za brzojave in telefone. Izrečno so imenovani jeziki, katerih se sme posluževati v poštnem in brzojavnem prometu. Številke se ne sme brzojavljati, to pa iz previdnosti pred vohuni.

Mehika in Severna Amerika.

Na Mehikanskem so nastali nemiri, v katerih so trpeli tudi državljani Severnoameriških zveznih držav. Vsled tega se je severnoameriška vlada odločila, da pošlje svoje čete na Mehikansko. To je storila tem rajše, ker je že od nekaj koprnela po tej naravno bogati kletzi. Vsi nemiri zadnjih 4 let v Mehiki so bili podpirani z denarjem iz Severne Amerike.

Severnoameriška vlada je naročila 2 milijona pušk in 2 milijona granat.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Janez Cesar.** Iz St. Vida pri Planini se nam piše: Neusmiljena smrt je pokosila pridnega mladeniča-vojaka Janeza Cesarja. V cvetu mladosti je zatisnil svoje oči za vedno v 20. letu svoje starosti. Težko je bilo slovo, ko se je Janez dne 15. nov. 1915 poslavljal od doma, ker je menda stutil, da se ne vrne nikdar več. Za tolažbo si je vzlet seboj rožni venec in svetinjo Matere božje, ker je bil goreč častilec Marijin in zvest ud Marijine družbe. Janez, spavaj sladko v tuji zemlji!

— **Janez Čerič, Janez Zorec, Janez Zavec in Karol Cafnik.** Od S. v. Petra pri Mariboru nam poročajo: Janez Čerič, cerkveni viničar v Trčovi, svoj čas dragonec-korporal, sešaj četovodja v črno-vojniškem bataljonu, je dal življenje za domovino. Ravno pred Božičem se je bil na 14dnevem dopustu doma. "Grozno je tam, ne pridem več nazaj", te slutnje so ga obhajale pri vrnitvi. In res. Dne 5. jan. t. l. zvečer je bil zadet od sovražnih krogelj v obe gornji stegni in v hrbet. Bil je pri popolni zavesti, ko so ga prinesli z bojišča. Njegova prva in edina prošnja je bila do g. nadporočnika, naj naznani to ženi. Blagi g. nadporočnik je vse storil. Bil je tisto-krat, kakor piše g. nadporočnik župniku, pri popolni zavesti in brez mrzlice, tako da je zdravnik spoznal le lahke rane in so bili vsi prepričani, da se junaški četovodja kmalu vrne. A že dne 7. jan. je umrl v vojni bolnišnici in je pokopan na vojaškem pokopališču na Gorjanskem pri Sezani na Primorskem. Bog naj tolaži in krepi vdovo in njegovih pet nepreskrbljenih otrok! Po smrti je še bil Čerič odlikovan s srebrno kolajno II. razreda. — V bolnišnici v Uzorci v Bosni je umrl dne 23. sept. 1915 Janez Zorec, pešec slovenskoštajerskega pešpolka in pastork J.

Fiojiana, viničarja v Rupičah. Pokopan je v Doboju v Bosni. — Padla sta tudi Janez Zavec in Karol Cafnik, loveca ... lovskega bataljona, prvi v fronti proti Italijanom, drugi pa je umrl na kužni bolezni v Ljubljani.

— **Anton Jesih.** Iz Spitaliča pri Konjicah pišejo: Žrtev vojske je postal priden, nadebudni mladenič Anton Jesih, doma iz Kraberga. Dne 24. svečana 1916 so dobili njegovi stariši pretresljivo poročilo, da je njihov edini ljubljani sin padel častne smrti na bojišču. Bil je šele komaj 22 let. Bil je poštenega, skromnega in tihega značaja. Rad je pomagala starišem pri težkem poljskem delu in tudi iz tuje jim je pridno pošiljal denar. Bil je tudi večletni naročnik "Slovenskega Gospodarja." Dragi Tonček, spavaj sladko v gališki zemlji!

— **Franc Košenina.** Iz Trnovelj pri Celju pišejo: Z italijanskega bojišča nam je došla prežalostna vest, da je nemila smrt pobrala v najlepši dobi cvetočega življenja mladeniča Franca Košenina. Bil je dne 22. oktobra 1915, ob 9. uri dopoldne, smrtno zadet od sovražne granate v glavo in je takoj izdihnil svojo blago dušo. Dne 20. oktobra so se sprejeli njegovi stariši zadnje pismo s poslednjo željo, da bi še rad enkrat pred smrtjo videl svoj ljubi dom in pa svoje drage. Pa žalibog, nemila usoda je zahtevala drugače. Dne 23. oktobra je bil pokopan na doberdobsko vojaško pokopališče. Blagoslovil ga je vojni kurat č. g. Krajnc. Spavaj sladko, dragi France, v goriški zemlji!

— **Janez Kukul.** Iz jugozapadnega bojišča je nam došla žalostna vest, da je umrl dne 30. novembra p. l. Janez Kukul v bolnišnici vsled nalezljive bolezni. Rojen je bil v Zagajčju niže Ptujja. Svoje samaritansko delo kot sanitete je izvrševal v Karpatih in ob reki Dnjestr. Pozneje je šel nad hribovskega Italijana. Moral je v bolnišnico, kjer je ugan v voljo božjo mirno v Gospodu zaspal na tifusu. Pokopan je v Ajdovščini na Primorskem. Rajni zapuščala žalujočo ženo in štiri nepreskrbljene otročiče. Bil je vrl mož. Tebi, dragi mi Janez, pa bodi lahka slovenska goriška zemlja!

— **Franc Ljubše.** Od S. v. Stefana pri Zuzmu se nam piše: Na italijanskem bojišču je padel priljubljeni mladenič Franc Ljubše. Italijanska krogla mu je pretrgala nit mladega življenja v 26. letu. Dne 17. oktobra 1915 je še pisal, da je vesel in še zdrav, dne 24. oktobra pa je že daroval svoje življenje domovini na oltar. Bil je naročnik "Slovenskega Gospodarja." Naj mu bo tuja zemlja lahka!

— **Karl Lukovnik.** Iz Rance pri Spodnji S. v. Kungoti se nam poroča, da je šele te dni došla vest, da je dne 16. sept. 1914 v Lvovu umrl za ranami 22letni mladenič član Marijine družbe in naročnik "Slovenskega Gospodarja" Karl Lukovnik. V bitki pri Lvovu mu je dne 11. sept. ruski šrapnel z drobil nogo, težko ranjenega so Rusi spravili v bolnišnico. Usmiljenki, ki mu je stregla, je pripovedoval o svoji dobri mami, očetu in sestri in o lepi slovenski domovini. Pred smrtjo je še prejel sv. zakramente. Pokopan je na vojaškem pokopališču v Lvovu. Rajni je bil edini sin Karla Lukovnik, posestnika na Ranci.

— **Ivan Močnik.** Iz Velikega Janišberga pri Kapeli se piše: Ko nam je dne 18. dec. 1915 poročal Ivan Močnik o grozni smrti svojega brata Franceta, pač gotovo ni vedel, da so bili takrat tudi že soštetni dnevi njegovega življenja. Oba brata sta se bojevala pri eni in isti stotnji proti zakletemu Italijanu. Kakor smo že poročali v letošnji drugi številki "Slovenskega Gospodarja", je bil France dne 18. dec. 1915 od sovražne granate smrtno zadet in pri priči mrtev. Ivan se je moral vojskovati dalje naprej, a žalibog, ne dolgo več. Kakor je razvidno iz uradnega poročila, je dobil Ivan dne 3. marca 1916 strel v trebuh in je drugi dan umrl in bil pokopan na vojaškem pokopališču pri Komnu. Hudi udarec za 80-letno mater ob izgubi obeh sinov! Njuni duši gotovo slavite pri Bogu zmago!

— **Vinko Rajh.** Od S. v. Miklavža pri Ormožu nam poročajo: Med žrtvami za domovino je tudi Vincenc Rajh iz Hermanec. Padel je že mesca junija 1915 v Galiciji. Boji mu tuja zemlja lahka!

— **Franc Slaček.** S Prevorja se nam piše: Svoje življenje je daroval za cesarja in domovino Franc Slaček. Njegovo telo počiva v Galiciji. Na svidenje naš zvezdami!

— **Metod Strašek, Janez Butolen, Alojz Krošelj, Franc Pohare in Janez Stiplovšek.** Od S. v. Florijana pod Bočem se nam poroča: Silno priljubljeni Metod Strašek je padel v Volči dolni v Srbiji dne 23. nov. 1914. Zapustil je ženo s petero nepreskrbljenimi otroci. Vrli Janez Butolen, oče štirih nepreskrbljenih otrok, je padel dne 19. nov. 1915 ob Soči. Pridni Alojz Krošelj je padel dne 26. nov. 1915, kakor se zasebno poroča. Franc Pohare iz Stermca, je 25 let star žrtvoval sebe za domovino. V Ljubljani, v slovenski zemlji, je bil pokopan dne 8. avgusta 1915 vrli Janez Stiplovšek. Slava junakom!

— **Valentin Žgank.** Dne 16. febr. 1916 je padel na italijanskem bojišču mladenič Valentin Žgank, doma iz St. Pavla v Savinjski dolini. Uradno poročilo o njegovi smrti se glasi: "Vojna pošta 73. dne 27. II. 1916: Naznanjam, da je pešec Valentin Žgank, pristojen v St. Pavel v Savinjski dolini, dne 16. febr. ob 2. uri popoldne, padel pred sovražnikom kot junak pri Doberdobi. Smrt je nastopila takoj. Z vele-spoštovanjem Petrovič, rač. počd." Imenovani je bil

res vzoren mladenič, ki je delal čast in veselje svojim starišem. Bil je mirnega in blagega značaja, nikomur ni nikdar kaj žalega storil, tako da ni imel sovražnika in ga je vsakdo rad imel, kdor je le imel priložnost z njim občevati. Bil je tudi član sentpavelskega "Orla", pri kojega prireditvah je rad sodeloval. V kako slabo tovaršijo ni nikdar zahajal. Najljubša mu je bila domača hiša, kjer se je poleg drugega kmečkega dela s svojim bratom Jakobom s posebno vnemo pečal z umnim vzornim čebelarstvom. Prosti čas je porabil za čitanje dobrih časopisov in zlasti "Slovenskega Gospodarja", katerega je tudi v strelske järke pri Doberdobi redno dobival. Še dne 14. febr. je pisal iz strelskega jarka pri Sy. Mihaelu na Doberdobi, da želi, da bi letos zadnjikrat obhajal svoj god v strelskem jarku. In Bog je res kmalu na to uslišal njegovo željo. In zato pa upamo, da že uživa ta blagi mladenič zaslužen plačilo pri Bogu. Te skromne vrstice torej naj veljajo temu blagemu mladeniču v spomin, zalujočim starišem, sestrama in bratu, katere je iskreno ljubil, pa v tolažbo. Dragi Lente, na svidenje nad zvezdami!

Potres.

V nedeljo, dne 12. marca, zjutraj med 4. in 5. uro (ob 4.25) se je v naših krajih, posebno pa še v hrvaškem Primorju, čutil tako močan potres, kakor ga že od leta 1895 ni bilo. Iz Zagreba poročajo, da je bilo središče potresa mesto Senj (ob morskem obali, južnoizhodno od Reke) in okolica. Podirali so se dimniki in hišni zidovi so pokali. V Senju je vrglo streho raz neke hiše. Najhujše je potres razsajal v kraju Grižane blizu Senja, kjer je podrlo 22 hiš. Razpokan je cerkveni stolp, župnišče je uničeno, šola je poškodovana. V vasi Bribir blizu Senja je poškodovanih 50 hiš. Človeških žrtev ni ne v Senju, ne drugod. Močno se je potres čutil na otokih ob hrvaškem Primorju, v Poli, Reki, Zagrebu in zahodnem delu Bosne.

Posebno pa so čutili potres na Kranjskem in Na Notranjskem so bili potresni sunki v posameznih krajih tako silni, da se je porušilo več dimnikov in podrlo nekaj zidov. Zemlja se je trikrat prav močno zazibala. Po hišah so pokali zidovi, vrata in okna so zašklepetala. Ljudje so prestrašeni bežali na prosto. Ponekod se je zemlja tresla kar pet minut zaporedoma. Potres je spremljalo zamolklo bobnenje.

Skoro vsa poročila soglašajo, da se je prvi potres čutil zjutraj ob 4. uri 25 minut. Drugi potres pa je bil nekako ob 5. uri. Iz Reke se poroča, da se je tam čutil prvi sunek že ob 2. uri zjutraj. V hrvaškem Primorju se je zemlja še v nedeljo večkrat zazibala. Ponekod so čutili rahle sunke še tudi v ponedeljek.

Iz naših krajev smo dobili sledeča poročila o potresu:

Maribor: V nedeljo zjutraj, bilo je točno ob 4. uri 25 minut, sem šel čez Stolni trg. Naenkrat opazim, da so se v bližnji hiši začele gibati svetilke. Kmalu nato sta z Mally-jeve hiše zdrknili na tlak 2 strešni opeki. Potres se je čutil po celem mestu.

S. v. Peter pri Mariboru: Dne 12. marca t. l., ob 4. uri 25 minut, se je čutil pri nas precej močen potresni sunek od izhoda proti zahodu, trajajoč 2 do 4 sekunde. Vrata so močno škripala in okna se šklepetala, ki so v smeri okna. Sibe potresa, reši nas, o Gospod! Reši nas posebno še sedaj, ko ne vemo, kako bomo začeli spomladansko delo na polju. Za ljubi kruhek še nimamo skoraj nič sejano.

S. v. Lovrenc nad Mariborom: V nedeljo, dne 12. marca, zjutraj ob 4. uri, je bil tukaj pet sekund trajajoč močan potres v smeri od zapada proti izhodu; slišalo se je votlo bobnenje.

Celje: Zjutraj proti pol 5. uri nas je zbudil iz spanja precej močan potresni sunek, ki pa ni napravil nobene škode.

Dramlje: Močan potres je bil v nedeljo, v jutro ob 4. uri.

S. v. Ilj pri Velenju: Dne 12. t. m. se je ob pol 5. uri zjutraj slišal potres; bil je rahel sunek z bučanjem.

Razne novice.

Odlikovani vojni kurat. Č. g. Jožef Pinter, vojni kurat 26. domobranskega pešpolka, je zaradi hrabrega in požrtvovalnega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca. Odlikovanec je že poprej dobil duhovni zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne.

† **Šolska sestra Mr. Jožefa Zigert.** V zavodu č. šolskih sester v Mariboru je dne 8. marca zvečer umrla č. sestra Mr. Jožefa rojena Marija Zigert. Rajna je bila rojena l. 1851 pri Kapeli blizu Radgone. Redovnica je postala dne 18. novembra 1869. Pogreb se je vršil četrtek dne 10. marca popoldne ob 4. uri. N. v m. p.!